

**Mechanizm rozliczeń instrumentów pochodnych stopy procentowej (OTC)**

## SPIS TREŚCI

1	OPIS USŁUGI .....	2
2	ZAŁOŻENIA BIZNESOWE .....	2
3	MODEL ROZLICZEŃ .....	3
3.1	Komponenty rozliczeń.....	3
3.2	Kwoty regulacji.....	5

## Wstęp

Niniejszy dokument prezentuje ogólny mechanizm rozliczeń instrumentów pochodnych stopy procentowej rozliczanych w PLN i EUR w obrocie niezorganizowanym (OTC) oraz główne założenia biznesowe.

## 1 Opis usługi

KDPW\_CCP jako autoryzowana na gruncie Rozporządzenia EMIR izba rozliczeniowa oferuje usługę rozliczeń jednawalutowych instrumentów pochodnych stopy procentowej w PLN i EUR.

Usługa rozliczeń obejmuje:

- Kontrakty OIS bazujące na indeksach POLONIA/EONIA (indeks O/N),
- Kontrakty FRA, IRS oraz Basis Swap oparte na indeksach WIBOR/EURIBOR (indeks 1M, 3M i 6M).

W ramach usługi rozliczeniowej KDPW\_CCP ustala należności i zobowiązania z tytułu:

- depozytu zmiennego lub kwoty rozrachunku,
- wartości PAI/PAA,
- płatności odsetkowych z tytułu kuponów,
- kwoty korygującej Settlement Adjustment
- wartości wpłat na depozyty zabezpieczające,
- wartości wpłat na fundusz zabezpieczający OTC.

Płatności dla instrumentów rozliczanych w PLN odbywają się za pośrednictwem rachunku KDPW\_CCP w DSP NBP. Płatności dla instrumentów rozliczanych w EUR odbywają się za pośrednictwem rachunku KDPW\_CCP w systemie Target2.

## 2 Założenia biznesowe

Poniżej zaprezentowano główne założenia biznesowe modelu.

1. Wartości wymaganych wpłat na depozyty zabezpieczające oraz fundusz zabezpieczający OTC, niezależnie od walut, w których rozliczane są kontrakty, obliczane są wyłącznie w PLN.

2. Wymagany depozyt zabezpieczający obliczony na koniec dnia oraz wymagana wpłata na fundusz zabezpieczający OTC są regulowane wyłącznie w dni robocze wg kalendarza OTC dla PLN.
3. Rozliczenia płatności z tytułu Variation Margin lub kwoty rozrachunku, płatności odsetkowych (kuponów), kwoty korygującej Settlement Adjustments, PAI/PAA wykonywane są w walucie kontraktu. Płatności wykonywane są w dni robocze wg kalendarza OTC odpowiednio dla waluty PLN lub EUR.
4. Transakcja w kontrakcie rozliczanym w danej walucie, przekazana do rozliczeń w KDPW\_CCP w dniu niebędącym dniem roboczym wg kalendarza właściwego dla tej waluty rozliczeń, jest kolejkowana i zostanie przyjęta do rozliczeń w najbliższym dniu roboczym wg tego kalendarza, o ile jej przyjęcie nie spowodowałoby przekroczenia limitu zabezpieczeń.
5. W dni niebędące dniami roboczymi w kalendarzu OTC dla PLN uczestnicy nie mają możliwości wniesienia na depozyty zabezpieczające papierów wartościowych nominowanych w PLN oraz środków pieniężnych w PLN. W przypadku, gdy będą oni zawierać transakcje w walucie EUR i to wygeneruje dodatkowe wymagania depozytowe, mogą oni uzupełnić odpowiednie depozyty, wnosząc środki pieniężne lub papiery wartościowe w walucie EUR. Zostaną one zaliczone na poczet zabezpieczeń z zastosowaniem odpowiedniej stopy redukcji i kursu wymiany.
6. Nie wprowadza się dedykowanych kont walutowych. Kontrakty w różnych walutach mogą być rejestrowane na tym samym koncie.
7. W komunikacie na koniec dnia uczestnik otrzymuje informację o wartości rozliczeń w rozbiciu na poszczególne konta i waluty. W przypadku dnia niebędącego dniem roboczym wg kalendarza OTC dla PLN, uczestnik nie otrzyma wartości rozliczeń związanych z walutą PLN, w tym wartości wymaganych depozytów zabezpieczających.
8. Płatności z tytułu Variation Margin lub kwoty rozrachunku, kuponów, Settlement Adjustments, PAI/PAA dokonywane w walucie do celu obliczeń funduszu są przeliczane na PLN po kursie z końca dnia.

### 3 Model rozliczeń

Mechanizm rozliczeń dla transakcji jednowalutowych w walutach innych niż PLN jest analogiczny do mechanizmu rozliczeń transakcji jednowalutowych w PLN.

Do godziny 8:45 (15 minut przed rozpoczęciem sesji rozliczeniowej na rynku OTC) uczestnik zobowiązany jest zapewnić na koncie własnym we właściwym systemie rozrachunku środki pieniężne w celu realizacji instrukcji płatniczych wygenerowanych podczas sesji kompensacyjnej w dniu poprzednim. Dla waluty PLN będą to środki na rachunku w DSP w NBP, dla waluty EUR na rachunku w systemie Target2.

#### 3.1 Komponenty rozliczeń

Poniżej opisano sposób wyznaczania poszczególnych komponentów rozliczeń w walucie transakcji.

- Wycena transakcji – *MtM*

Szczegółowe wzory wyceny mające zastosowanie dla poszczególnych instrumentów finansowych znajdują się w [Szczegółowych Zasadach Systemu Rozliczeń OTC](#) w załączniku nr 6.

Do wyceny instrumentów pochodnych stopy procentowej wykorzystywane są 4 krzywe projekcyjne: 1M, 3M, 6M, OIS oraz krzywa dyskontowa – określone osobno dla każdej waluty rozliczeń.

- Codzienna zmiana wyceny transakcji – *Variation Margin lub kwota rozrachunku*

Variation Margin lub kwota rozrachunku – VM – jest różnicą bieżącej wyceny transakcji oraz wyceny z poprzedniego dnia rozliczeniowego. Dla transakcji przyjętych do rozliczeń w dniu bieżącym przyjmuje się, że wycena z dnia poprzedniego  $MtM_{t-1}$  wynosi zero.

$$VM = \sum_i (MtM_{i,t} - MtM_{i,t-1}) \quad (\text{wzór 1})$$

- Wyrównanie utraconych korzyści ekonomicznych – *PAI/PAA*

$PAI_t / PAA_t$  jest wartością odsetek lub wartością świadczenia od przekazanego skumulowanego *Variation Margin* lub skumulowanej kwoty rozrachunku, odpowiednio, obliczoną przy zastosowaniu właściwej stawki procentowej O/N.

Wartość skumulowanego *Variation Margin*/skumulowanej kwoty rozrachunku, przekazanego do dnia  $t-1$  jest równa wycenie z dnia  $t-1$ ,  $MtM_{i,t-1}$ .

Wartość  $PAI_t / PAA_t$  obliczana więc jest wg wzoru:

$$PAI_t/PAA_t = - \sum_i MtM_{i,t-1} * r_t * YF_{t,t+1} \quad (\text{wzór 2})$$

gdzie:

$MtM_{i,t-1}$	– wartość transakcji $i$ w dniu $t-1$
$i$	– indeks transakcji,
$r_t$	– odpowiednia stawka dla danej waluty z dnia $t$ ,
$YF$	– ułamek roku,
$t$	– indeks dnia rozliczeniowego.

- Wartość płatności odsetkowych - *Cpn*

Wartość płatności odsetkowych związanych z bieżącym okresem odsetkowym, zgodnie ze specyfikacją transakcji.

- Należności i zobowiązania z innych tytułów – Settlement Adjustment (*SAdj*)

Wartość *SAdj* jest sumą wartości wszelkich wyrównań wynikających z:

- automatycznego zamykania pozycji i zamykania pozycji na żądanie (aukcja),
- rozrachunku w innym systemie rozrachunku (w przypadku transakcji *repo*),
- transferu pozycji.

W przypadku aukcji wartość Settlement Adjustment jest sumą kwot wynikających z przyjętych ofert we wszystkich aukcjach, które odbyły się danego dnia. Wynik pojedynczej aukcji równy jest sumie iloczynów zaakceptowanych cen za jednostkę portfela oraz liczby jednostek.

W przypadku portingu (transferu) pozycji z danego konta wartość Settlement Adjustment jest zagregowaną wartością rozliczonego *MtM* dla wszystkich transakcji zarejestrowanych na danym koncie. Settlement Adjustment kompensuje się z wartością *VM*, co sprawia, że uczestnik przejmujący pozycję zapłaci netto wyrównanie wyłącznie od daty ostatniego rozliczenia.

### 3.2 Kwoty regulacji

Wyrównanie z tytułu depozytów zabezpieczających *IM* obliczane jest w PLN, niezależnie od rodzaju i waluty instrumentu.

Wymagana regulacja z tytułu bieżących rozliczeń w walucie jest równa:

$$SA_{CURR} = VM_{CURR} + PAI_{CURR}/PAA_{CURR} + SAdj_{CURR} + Cpn_{CURR} \quad (\text{wzór 3})$$

Wymagana regulacja w PLN jest równa:

$$\text{Regulacja} = SA_{PLN} - IMC + IM - DFC + DF - AMC + AM \quad (\text{wzór 4})$$

gdzie:

$SA_{PLN}$	– kwota regulacji w PLN wyliczona zgodnie ze wzorem 4
$IMC$	– wartość uznanych zabezpieczeń wniesionych na poczet wymaganego depozytu zabezpieczającego
$IM$	– wartość wymaganych depozytów zabezpieczających
$DFC$	– wartość uznanych zabezpieczeń na poczet wpłaty do funduszu zabezpieczającego OTC
$DF$	– wartość wymaganej wpłaty do funduszu zabezpieczającego OTC
$AMC$	– wartość uznanych zabezpieczeń na Depozyt Dodatkowy OTC
$AM$	– wartość wymaganego Depozytu Dodatkowego

Należy zwrócić uwagę, że w komunikatach systemu KDPW\_OTC przyjęto konwencję, wg której wartość ujemna oznacza należność uczestnika a zobowiązanie KDPW\_CCP, natomiast wartość dodatnia odwrotnie – zobowiązanie uczestnika a należność KDPW\_CCP